

POISTE AINIL

Kaubanduslikku eri- Toimetus ja talitus: Tallinn, Sa-
l aridust taotleva- kala 51. T.L.P. Kommertsikool, T.
te pöiste häälekand- P. Kaubandus- ja Ärinduskeskkool
ja. Ilmub igal ree- ja T.L.P. VII Progümn.- Tel. 455-81.
del. Müük ja levi- Peatoimetaja H. Lehesalu, Toimetus:
tamine ainult koo- H. Pukk, O. Alaküla, M. Kesamaa,
lis. Hind 4 senti. R. Aasma, H. Arakas, R. Rooman.

Nr. 160 Reedel, 9. veebr. 1940. a. IX aastakäik.

63.

Tänase päevaga kokku on veel jäänud järele kõigest 63 tööpäeva koolis. Pärast seda korraldatakse eksamid jm. praktilised tööd riigikaitse alal, mis ei ole aga niivõrd seotud just kooli tööga. Kooli ülesandeks on õpetamine ja kasvatamine, mis toimub õpetajate, vanemate ja õpilaste ühisel töö ja jõul. Kõigil neil peab olema vastutustunnet ja arusaamist sellest suurest tööst, mis toimub kodumaa, üksiku isiku ja kogu ühiskonna huvides. Tuleb olla eriti nõudlik enese suhtes ja hoiduda nõrgast ja puudulikest edukusest. Viimne aeg on võtta kogu oma jõu kokku paremate tulemuste saavutamiseks. Nii palju on meil kõigil veel teha kultuuri tõstmiseks ja ühiskonna organiseerimiseks. Seda suudavad teha ainult need, kes ei võta õppeülesandeid kergelt ja kes ei õpi teistele. Ka kõige nõrgem suudab veel oma edukust parandada, kui ta ei löö käega.

Rõõmus tööhoog vaimustagu meid kõiki: 63 päeva on veel tööd. O.J. K.

V A R I A.

M ö ö d u n u d k ö n e h o m m i k.

Laupäeval, 3. skp. kõneles Lembit Viin (VI-B kl.) teemal "Toit on tervis". Kõne oli koostatud täiesti teema kohaselt. Oli käsitletud toitmise tähtsust tervishoidlikust seisukohast. Esitatud oli ka arvulisi andmeid.

On aga kaheldav, kui palju suutis säärane referaat anda kasulikku antud esituses. Lühike kümminutiline peagu teaduslik referaat esitatuna hommikuminutitel väga suurearvulise mitmesuguse varuse ja arenemistasemega kuulajaskonna ees, suutis pakendada kasulikku vist küll ainult üksikuile. Pealegi puudub ju neil kõnehommikuil täiesti arusaadavail põhjusil referaadile järgnev sõnavõtmise võimalus. Sääraseid referaadid on muidugi väga tarvilikud, kuid nende esitamine peaks sündima kas vastavas õppetunnis klassis või mõne õppuringi (kasvõi näiteks Kõneklubi) töökoosolekuil.

Peale L. Viin'i referaati võttis sõna hr. Direktor, kes tuletas õpilastele meelde külmade ilmade puhul vajalikku ettevaatust oma tervise eest hoolitsemises. Peale selle jagas Hr. Direktor "tänu ja kiitust" neile teatud õpilasile, kes julgesid ühel krõbe-külmal hommikul tulla kooli ja siit jälle koha koju minna. Teistel seda julgust ei jätkunud, kui nad jõudsid kord kooli, siis "kõhklésid" siin oma kuus tundi, kuni julgesid jälle "nina õue pista" ja koju minna.

Ü h e s t k i n o e t e n d u s e s t.

Kolmapäeval, 7. skp. korraldas kaubandusühing Dr. Hj. Mäe & Ko. kino "Helioses" kinnise kinoetenduse, millest ka "Poiste Häüle" esindajal oli au osa võtta. Esitati 4 filmi.

Esimeses filmis, milline kandis pealkirja "Siemens'i elektrotehnika imedemaa", näidati elektrilidurdamatut vallutamiskäiku, kuigi tema tarvituselevõtmise algpäevil valitses ta vastu suur umbusaldus. Seda illustreeris kujukalt filmis esitatud stseen ballist. Ballisaal on valgustatud elektrilampidega. Seal juhtub väikeses (veel!) elektril-

jaamas viperus. Lambid kustuvad. Vanameelseil on kohe
ardava hea põhjus elektri mahategemiseks - petrooleumilam-
biga poleks seda kunagi saanud juhtuda! Ent elekter
s t tungis üha edasi ja võitis uusi alasid. Film esitas
at kujukalt hiigelsuurte masinate, mille kõrval tööli-
sed on üpris tillukesed; kui ka kõige väiksemate ja
peenemate aparaatide valmistamist, mis kõik sünnib
äärmise täpsuse ja tööjaotusega. Huvitavalt oli esi-
tatud ka telefoni ajalugu.

Peale muu andis film ettekujutuse ka sellest,
kui suureks võib kujuneda üks ettevõtte - kogu ma-
ilm tunneb ta nime, tehase ümber on samanimeline
linn.

Teine film kandis pealkirja "80.000 ülesvõ-
tet sekundis", ning selgitas kujukalt rn. aegluubi
tarvitamise alad ja vajaduse. Hariliku kiirusega
filmitud teivashüpe näiteks möödub ka linal me sil-
me eest mõne sekundi jooksul. Filmime aga sama hüpe
kiirusega 80.000 ülesvõtet sekundis, ning kan-
name ette hariliku kiirusega 20 pilti se, siis kes-
tab see hüpe linal 4 tundi. Säärane suur aeglustus
on eriti tähtis teaduslikes uurimuisis (elektrisä-
deme tekkimine jm.)

Kolmas film "Puust tehakse riidet" esitas kunst-
liku villa valmistamiskäiku. Selle kõrval juhiti
tähelepanu ka tema paremustele teiste taimsete kiud-
ainete ees (kiu pikkus jm.)

Neljas film "Mänguriist igamehele" oli puhta-
kujuline reklaamfilm "Hohner" muusikariistadele. Säär-
ne film, mis rakkus häid ja huvitavaid maastikuvaa-
teid ning head muusikat, meelitab tõesti ootam suu-
pilli ja harmoonikat, ning muidugi just selle firma
oma.

- ah - el -

Järgmine "Poiste Hääl" ilmub 23. skp Vabadus-
päeva numbrina. Kaastööd sellesse numbrisse palu-
me varakult ära anda

Homme hommikul kõneleb H. Arakas teemal
"Puhkus ja puhkepäevad"

M U S T L A S E D

J A K O O L I P O I S I D . . .

Leidus hiljuti veidi aega, et arutella aktuaalseid päevaküsimusi oma uue kamraadiga. Tema on niisugune kõhukas ehk tüse ja härrasmoodi mees, nii et minu pähe tuli kiusakas mõte temalt küsida, kuidas ta suhtub nondesse suvistesse "töölaagresse".

Võtsin mehel kuuenööst kinni ja küsisin kohe, et kui palju sa kaalud. Saades vastuseks, et ta on alles üheksakümnendate lähedal, teatasin talle ilmse kahjurõõmuga meie peatses teineteisele sarnanemisest. (Poisid ei taha mulle palju peale kolmekümne kaheksa kilo lubada.) Tema jäi mulle väga imestanult otsa vaatama. Asusin siis talle seletama uuemat uudist.

"Lehtedes on ju viimasel ajal leida tihti artikleid, kus leidub lauseid nagu "koolinoorsugu karjas" ja "gümnaasistid kündmas" jne. Et tahetakse korraldada õppivale noorsoole suviseid "töölaagreid", et mitte lasta kogu Eestimaad "poolastada" või "leedustada", et päästa talumehi tööjõu kriisist, ja et anda noorsoole võimalust oma teadmisi kasutada praktiliselt. Näiteks matemaatika ala saab rakendada karjasena veiseid ja nende sarvi lugedes ning keerulisemal juhul isegi võrrandeid kasutades. Raamatupidajail tuleb jälle selle kohta pidada raamatuid "itaalia moodi" kui palju nad atru puruks on ajanud, vikateid lõhkunud jne. jne. Teenistuse eest palga arvestamisel aga tuleks tarvitada juba kõrgemat matemaatikat. Ja Lätis on juba vastav seadus vastu võetud või tehakse seda lähemal ajal, et kõik noored peavad suvel teenima maal vähemalt ühe kuu ja "tudengid" koguni kaks kuud. Meil kindlasti otsustatakse neid norme suurendada, sest egas! meie õpi ometi lätlastele alla anda!"

Minu pika aruande lõppedes, nägin ma kokkudes oma uut kamraadi tugevasti värisevat ja siis kadus ta erakorralise tempoga klassi. Kui ka minagi sinna ilmusin, nägin et kõik vaatasid mulle otsa kargesti tundliku pilguga ja rääkisid minuga ainult ilusast ilmast ja muust sellisest nagu oleksin ma haige.

HURO

K O O L I M Ö J U S T.

Inimese arenemisele mõjuvad mitmed asjaolud millised ümbritsevad teda arenemisajal. Iseäranis suureks teguriks inimese kasvamis-aastais on ümbrus, kuhu kuulub ka kool. Juba varakult satub noor kooli mõju alla ja veedab säärases olukorras peaaegu terve oma arenemis-ajajärgu.

Iga inimene areneb kahelt seisukohalt: a) füüsiliselt b) vaimselt. Füüsilise arengu määrab looduse eadus, millele allub terve elusloodus. Kuid suuresti mõjuvad kasvajale noorele ka kõrvalmõjud ja abinõud. Tähtsaks teguriks on siin kool. Võimlemistunnid ja spordi-üritused arendavad noore õpilase liigutusi ja vaba väljaastumist. Ta muutub julgeks, painduvaks ja tugevaks.

Siiski suuremat osa arengus etendab kool just vaimsel alal. Kooliskäiv noor on otsija, kel puuduvad kindlad sihid ja arvamisid. Kooli mõju ja eelloom paratamatult jätab selged jäljed inimese hinge. Koolis puutub noor kokku suure maailmaga. Tema silmapiirile kerkivad sajad inimeühendid, kes kord on omanud suure tähtsuse seltskondlikus ja riiklikus elus. Ja nii raske on nende hulgast valida endale eeskujus, kellele võiks sarnaneda. Siin tuleb aga sageli appi õpetaja autoriteet, mis viib otsija hinge igatsusest sihile.

Seega on kool suur kultuuriline asutus. Ta laiendab silmaringi ja arendab mõtlemist. Nii mitmedki inimesed, kel pole võimalusi palju reisida ja kokku puutuda üldrahvalikkude põhimõtetelega, omavad kogu oma teadusenatukese koolis. Kool määrab inimese elusihid. Need algõuked, mida on annud kool, panevad liikuma inimese sisemise jõu teatud sihis, ja ta liigub kuni jõuab eesmärgile. Kool on meie eluteenete ema, kelle rüpes sirguvad suureks elujõulised ideed. Tema hellitavas hõlmas on hää olla varjul karedate tuulte eest. Kuid kord tuleb aeg, mil peab seisma paljalt ja armetult kesk maailma tormijooksu ja siis võib olla kindel see, kes on jõudnud täiuseni kooli kasvatava mõju all.

W. Niin.

"NOORSOOLE KEELATUD"

Vahel leiame niisuguse plakati uksele riputatult. Aga mitte üksnes säääl, vaid ka mujal põrkab noor selle ähvalausega kokku. On selge, et niisugune keeld on mõeldud meile vaid hüvanguks. Aga vaadeldes meie eesti k o d u kasvatust, võime pahatihti märgata keeldu noorte arengu pidurdava tegurina.

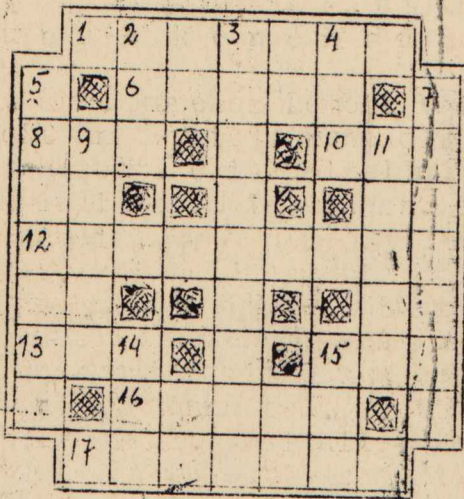
Üheks õrnaks kasvatuslikuks küsimuseks on r a h a andmine noortele. Mõned vanemad hoiavad seda lastest eemale kui tuld. "Raha rikub lapsed ära. Laps ei oska rahaga ümber käia. "Nii jääb "kuri mam on" noorele võõraks ja ta astub ellu majanduslikult tegevõimetu isikuna. Antagu noorele võimalus sooritada mitmesuguseid sisseoste ja endal kogeda nende õnnestumist või ebaõnnestumist. Niimoodi ammutatud teadmused aitavad teda hiljem majanduslikult orienteeruda iseseisvas elus.

Omaval ajal peeti mõnes saksa perekonnas loomulikult, et noored söömalaual juures vaikisid. Kõnelda võis ainult perekonnapäa loaga. Õnneks pole seda barbaarset kommet meie hulgas küskil märkata. Aga noored väldivad vanemate inimeste seltsi. Me teeme suure eksimuse. Peame katsuma võimalikult palju ja aktiivselt vanemate inimeste koosviibimistest osa võtta. Just aktiivselt. Püüdke sõna võtta, omi arvamusi avaldada, väieldagi - olgugi et kukume ülisagedasti sisse. Aga meie noorus andestab kõik eksimused. Võtke neist õppuätt ja püüdke järgmine kord olla targemad. Meid ei võeta ju veel kuigi tõsiselt - meie ise tunneme omi äpardusi liig tähtsatena. Hakkame aga oma esimesi katsetusi seltskondlikus vestluses sooritama täiseas, siis võib see meile tuua suuri sekeldusi. Ettevaatamatused võivad meile maksta hää nime, tutvukonna, võib-olla teenistuskohagi. Seega peotagem end, nii palju kui võimalik, vanemate inimeste vestlusesse ja kasutagem veel neid lühikesi aastaid, mil noorus andestab meie rumalused.

Et olla karastatud tegeliku elu jaoks, peame oma nooruses selle läbi elama miniatuuris. Ja selleks peaksid olema noortele antud kõik täisealiste õigused - miniatuuris.

AAA

A J U S P O R T .

Põikread: 1 Linn Itaalias. 6 Värv. 8 Papagoide liik. 10 Esimene naine. 12 Eesti ajaleht. 13 Talu kõrvalhoone. 15 Kevadkuu. 16 Võõrapärane naisenimi. 17 "Estoonia" näitlejatar.
Püstread: 2 Tegevuspiirkond. 3 Ehitus sadamas. 4 Filmi-diiva eesnimi. 5 Linnud. 7 Kiskjad metsloomad. 9 Mõis Tartu lähedal. 11 Sõduri hinnatavaim omadus. 14 Naisenimi. 15 R.Rohu teos.

" M A L E K L U B I " T E A T E I D

Möödunud nädalal algas "A" klass 6 osavõtjaga. Turniir toimub kaheringiline à 5 vooru. Esimeses ringis on kõik voorud läbi, kuid suurem osa partiid on katkestatud. Seis peale teisipäevast mängupäeva on järgmine:

1. R.Teene (I ko) +2-0, 2-3 R.Patsik (I ko) +2-1
E.Pruul (I ko) +2-1, 4-5 H.Miil (V Pro) +1,5-2,5
O.Uusväli (II ko) +1,5-2,5, 6. G.Reinaste (V Pro) +1-3

ETÜÜDIDE LAHENDUSED.

Nr.2. 1. b7-b8R+! Od6:b8 2. Kc2:d3 Ka6-b7 3. d5: c6+ Kb7:a8 4. b6-b7+ matt Kui aga 1.- Kb7, siis 2. V:a7+ K:b6! 3. a6+ Kb5, 4.K'd3 O:b8 5. V:c6 ja võidab. Või 1.-, K:b6, 2.K:d3, Kb7, 3. d:c+, Ka8 4.Ra6 ja võidab.

Nr.3. Rubinstein võitis valgetega efektselt :1. Va3-h3+!! g4:h3 2. Kg2-f3 g5-g4+ 3. Kf3-f4 g4-g3 4. h2:g3 ja matt.

E T Ü Ü D E

4. Bogoljubov - Thomase vahelises partiis,

Hastingsis 1922.a. tekkis pärast 78. käiku järgmine seis:

Valged - Ke6, Vh7, Ec7(3)

Mustad - Ke8, Va6, Ea2(3)

Valge käigul võidab.

5. Koostanud P. Mandseel - "64" 1938.

Valged - Ke7, Og8, Ef6(3)

Mustad - Kg5, Rd8(2)

Valged käigul. Kas on valgel võimalik võita või saavutab must viigi?

Asetame antud etüüdis kõik malendid ühe väljaku võrra vasemale saame uue etüüdi!

Valged - Kd7, Of8, Ee6(3)

Mustad - Kf5, Rc8(2)

Kas valgel on võimalik võita?

Proovige, kas suudate neid etüüde lahendada, ning kontrollige lahendustega, mis avaldatakse järgmises "Poiste Hääles".

RoTe

KAS TUNNETE AVANGUID?

Allpool toodud tähtedest moodustada kuue avangu nimed.

1. - Seitse - ¹toon - Kodak.
2. - Niin - Mizoda
3. - Kinnas - Kairo - Teca
4. - Tamula - ¹iiivas - Gibbin
5. - Vilgas - Ganine
6. - Paavian - Hangasi

R.

N a l j a k s.

"Miks te kihutate läbi linna 90 km. kiirusega?" küsis politseinik.

"Ma leidsin, et mu auto pidurid pole korras ja nüüd ma ruttan koju, enne kui midagi juhtub!" seletas kihutaja.

Väljaandja O/Ü "Poiste Hääle". Trükitud 165 eksempl. Trükkunud ja paljundatud E.Kruusement ja J.Päärson.
